

UVOD

Vanredna pravna sredstva predstavljaju pravno sredstvo koje se upotrebljava protiv pravnosnažnih sudskih odluka u krivičnom, parničnom, prekršajnom i upravnom postupku.

Ova sredstva u stručnim literaturama imaju i drugi naziv „pravni lijekovi“.

Organi koji vode upravni postupak dužni su omogućiti strankama zaštitu i ostvarivanje njihovog prava koji su propisani Ustavom Bosne i Hercegovine (Aneksom IV Dejtonskog mirovnog sporazuma).

Tokom cijelog postupka, stranke imaju pravo na zaštitu, tj. nakon donošenja rješenja u upravnom postupku. Ako stranke nisu zadovoljne, i dalje im stoje na raspolaganju redovna i vanredna sredstva zaštite, odnosno pravni lijekovi. Žalbu koja je jedino redovno pravno sredstvo zaštite, stranka može izjaviti u zakonskom roku od 15 dana od dana donošenja rješenja u prvom stepenu. Pravno sredstvo zaštite (žalba) se može podnijeti protiv rješenja koja još nisu konačna i pravosnažna. Ukoliko je rješenje postalo pravosnažno i izvršno, tada stranci na raspolaganju stoje vanredna pravna sredstva.

Zapravo, pravna sredstva su procesne radnje kojima se omogućava pobijanje nepravilnih i nezakonitih akata donijetih u upravnom postupku. Osnovna podjela pravnih sredstava je na redovna i vanredna, a kriterijum za podjelu izveden je prema momentu u kom se mogu koristiti, razlozima i mogućnostima za njihovo korištenje.

Redovna pravna sredstva su ona koja su uobičajena kao mogućnost osporavanja upravnog akta prije nego što on postane konačan. Postupak po njima je žalbeni i redovna je faza upravnog postupka. Jedino redovno pravno sredstvo u upravnom postupku je žalba. Rokovi za njeno korišćenje su kratki i ona po pravilu ima odložno dejstvo, a u načelu može se ulagati zbog bilo koje povrede materijalnih ili procesnih zakona.

Neophodno je posebno istaknuti da se vanredna pravna sredstva koriste protiv konačnih, izvršnih i pravosnažnih upravnih akata, tj. protiv akata koji se ne mogu osporavati žalbom. Po pravilu, vanredna pravna sredstva nemaju odložno dejstvo.

U izvjesnom smislu, postupak po njima je novi postupak i mogu se koristiti samo ako je prethodno korišćena žalba. Ulažu se zbog težih povreda zakona i rokovi za njihovo korištenje su duži (u odnosu na rokove za žalbu).

Kompozicija rada je podijeljena u pet poglavlja koji sadrže: uvodne informacije, pojam vanrednih pravnih sredstava, ponavljanje postupka, naročite slučajeve poništavanja, ukidanja i mijenjanja rješenja, vanredni pravni lijekovi u upravno-sudskom postupku, vanredni pravni lijekovi - komparativni osvrt na zakone o upravnom postupku Republike Srbije i Hrvatske, te zaključke.

Esencijalna svrha specijalističkog rada je, da kroz jedan cjeloviti teorijski pristup prikaže i analizira vanredne pravne lijekove u upravnom postupku.

Rad je koncipiran kroz nekoliko cjelina uz korištenje dostupne literature koja tretira navedenu oblast.